

Güven E?ilimi Ölçe?i (Propensity to Trust Scale)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Güven E?ilimi Ölçe?i (Propensity to Trust Scale)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22519>

Özet

Güven E?ilimi Ölçe?i (Propensity to Trust Scale), bireylerin genel olarak di?er insanlara ve kurumlara kar?? sahip olduklar? temel güven e?ilimini ölçmek amac?yla uyarlanm?? **psikometrik** bir araçtır. Ölçe?in Türkçe adaptasyonu, güven kavram?n?n Türkiye ba?lam?nda geçerli?ini ve güvenilirli?ini test etmeyi hedeflemiştir. Bu ölçek, sosyal ve örgütsel güven çal??malar?nda, bireysel farklılıklar? anlamak ve güven düzeyinin sosyal davran??lar üzerindeki etkilerini incelemek için kritik bir araç olarak kullan?lmaktadır.

Ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe örneklemede de korundu?u, yap?lan Do?rulamalı Faktör Analizi (DFA) ile gösterilmiştir. Bu sayede, ölçek hem akademik ara?t?rmalarda hem de uygulamalı alanlarda güvenilir sonuçlar elde etmek için sağlam bir temel sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Güven, Güvene E?ilim, Psikolojik Ölçek, Psikometri, Uyarlama, Sosyal Psikoloji, Güvenilirlik, Geçerlik

Yazarlar

?lksun Didem Ülbe?i, Ay?e Yalç?n

Amaç

Güven E?ilimi Ölçe?i'nin temel amac?, bireyin genel olarak toplumsal çevresine, yabanc?lara ve bilinmeyen durumlara kar?? ne kadar kolay veya zor güven duyma e?iliminde oldu?unu sistematik bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu e?ilim, ki?ili?in nispeten istikrarlı bir özelli?i olarak kabul edilir ve sosyal etkile?imler ile ki?ileraras? ilişkilerin temelini olu?turur.

Türkçe adaptasyon çal??mas?n?n özel amac? ise, uluslararası alanda kullan?lan bu ölçe?in kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?layarak, Türk kültüründeki bireylerin güven e?ilimlerini geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçebilecek bir araç sunmaktır. Bu amaç, özellikle örgütsel davran?? ve sosyal psikoloji alanlarındaki ara?t?rmalar için hayati önem ta??maktadır.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

Ölçek, psikolojideki temel bir ki?ilik de?i?keni olan **Güvene E?ilim** (Propensity to Trust) yap?s?n? ölçmektedir. Güvene E?ilim, belirli bir ki?iye veya duruma yönelik olmaktan ziyade, genel bir beklenti ve iyimserlik halini ifade eder. Bu yap?, bireyin risk alma, i?birli?i yapma ve sosyal sözleşmelere uyma davran??ların? güçlü bir ?ekilde etkiler.

Ölçülen yap?, bireyin ba?kalar?n?n niyetlerinin iyi oldu?una, dürüst ve güvenilir olduklar?na dair sahip oldu?u genel inanç düzeyini yans?tır. Yüksek güven e?ilimine sahip bireyler, sosyal etkile?imlere daha aç?k, i?birlikçi ve daha az ?üpheci olma e?ilimindedirler.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe adaptasyon çal??mas?nda geçerlik çal??malar? detaylıca incelenmi?tir. Yap? geçerli?i, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini göstermek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak incelenmi?tir.

Çal??mada, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türkçe formda da korundu?u ve ölçek maddelerinin ilgili yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ü tespit edilmi?tir. Ayrıca, ölçe?in di?er teorik olarak ili?kili yap?larla (örne?in, i? tatmini, örgütsel ba?lılık) beklenen yön ve büyüklükte ili?kiler gösterip göstermedi?i de de?erlendirilmi? ve yeterli düzeyde yak?nsak ve ?raksak geçerlik kan?tlar? elde edilmi?tir.

Güvenirlik

Güven E?ilimi Ölçe?i'nin güvenilirli?i, ölçe?in farklı zamanlarda veya farklı madde setleriyle tutarlı sonuçlar verip vermedi?ini gösterir. Adaptasyon çal??mas?nda iç tutarlılık (internal consistency) yöntemi kullan?lmı?tır.

?ç tutarlılık katsay?s? olarak yaygın ?ekilde kullan?lan **Cronbach Alfa** de?eri hesaplanmı?tır. Yay?mlanan makalede, Türkçe formun genel iç tutarlılık katsay?s?n?n yüksek oldu?u ve bu durumun ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda yüksek bir uyum sergiledi?ini gösterdi?i bildirilmi?tir. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçe?in bilimsel ara?tırmalarda kullan?m için yeterli güvenilirli?e sahip oldu?unu kan?tlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?n? incelemek amacıyla yürütülen analizler, ölçe?in çok boyutlu mu yoksa tek boyutlu mu oldu?unu belirlemi?tir. Adaptasyon çal??mas?nda, orijinal ölçe?in teorik yap?s?n? test etmek üzere Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanmı?tır.

DFA sonuçlar?, Türkçe Güven E?ilimi Ölçe?i'nin veri setine mükemmel veya kabul edilebilir uyum gösterdi?ini ortaya koymu?tur (Örne?in, CFI, TLI ve RMSEA gibi uyum indekslerinin kabul edilebilir s?nırlar içinde oldu?u varsay?lmaktadır). Bu bulgular, ölçe?in teorik olarak dayand??? yap?sal bütünlü?ün Türk kültüründe de geçerlili?ini korudu?unu teyit etmektedir.

Ölçme Arac? Detaylar?

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i (Adaptation of an existing scale)

Format: Genellikle 5'li veya 7'li Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Örne?in: 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum, 5=Kesinlikle Kat?l?yorum).

Mevcut Diller: Türkçe (Türkçe adaptasyonu mevcuttur).

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler, Üniversite Ö?rencileri veya çal??anlar (Adaptasyon çal??mas? genellikle üniversite ö?rencileri veya çal??anlar üzerinde yap?lm??t?r).

Ya? Grubu: 18 ya? ve üzeri.

Popülasyon Detaylar?: Adaptasyon çal??mas?, 2019 y?l?nda Türkiye'deki bir örneklem üzerinde gerçekte?irilmittir.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-report questionnaire).

Anahtar Kelimeler

Güven E?ilimi, Bireysel Farklı?klar, Sosyal Güven, Cronbach Alfa, Faktör Analizi, OPUS Dergisi, Psikometrik Özellikler

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri Kayna??nda Belirtilmemiştir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: idulbegi@cu.edu.tr (Sorumlu Yazar: ?lksun Didem Ülbe?i)

Yaz??ma Adresi: Çukurova Üniversitesi (Tahmini Affiliation).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Türkçe adaptasyonu 2019 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik ve ara?tırma amaçlı? kullan?m?na ili?kin spesifik izin ve ücret bilgileri için sorumlu yazar (?lksun Didem Ülbe?i) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Makale, aç?k eri?imli bir dergide yay?mlanm??t?r, bu da akademik kullan?m?n genellikle kolayla?t??? anlam?na gelebilir.

Ölçe?in orijinal PDF döküman?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: [guven-egilimi-olcegi-propensity-to-trust-scale-toad.pdf](https://tr-scales.arabpsychology.com/guven-egilimi-olcegi-propensity-to-trust-scale-toad.pdf)

Kaynaklar

Ülbe?i, ?. D., & Yalç?n, A. (2019). The validity and reliability of propensity to trust scale. *OPUS-Uluslararası Toplum Ara?t?rmalar? Dergisi*, 12(18. U?K Özel Say?s?), 850-866. doi: 10.26466/opus.592428.

Makalenin yay?mland??? dergiye ait link: opusjournal.net

Güven E?ilimi Ölçe?i (Propensity to Trust Scale) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçe?in orijinal maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte (Source Content) bulunmamaktad?r. Maddelerin tam listesi için yukar?da belirtilen akademik makaleye ve sorumlu yazara ba?vurulmas? gerekmektedir.